

Motion till riksdagen 2010/11:So511

av **Ann-Christin Ahlberg m.fl. (S)**

Mammografi för alla kvinnor i åldern 40–74 år

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om mammografi för alla kvinnor i åldern 40–74 år.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om samma likvärdiga och fullgoda behandling oberoende av bostadsort.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skriftlig information om diagnosen samt skriftlig behandlingsplan och rehabiliteringsplan.

Motivering

Varje år insjuknar cirka 7 000 kvinnor i Sverige i bröstcancer. Det innebär att varje dag får närmare 20 kvinnor en bröstcancerdiagnos. Var sjätte timma dör en kvinna i Sverige i bröstcancer, den vanligaste cancerformen hos kvinnor. Ännu återstår mycket för att kvinnor i Sverige ska få lika god diagnostik och behandling oavsett var i landet de bor!

Det finns ännu landsting som inte erbjuder mammografi enligt Socialstyrelsens anvisningar för kvinnor i åldrarna 40–74 år. Avgiften varierar mellan 80 kronor och 200 kronor beroende på vilket landsting man tillhör och ingår inte i högkostnadsskyddet. För att inte utestänga kvinnor från deltagande av ekonomiska skäl är det viktigt att avgiften hålls på en rimlig nivå, max 150 kronor, samt att den ska ingå i högkostnadsskyddet. Det är också viktigt att de kvinnor som uteblir får en påminnelse om denna viktiga undersökning. Alla landsting lever inte heller upp till kravet att bilderna ska granskas av två av varandra oberoende specialister som granskar minst 5 000 bilder årligen. Sverige följer således inte kriterierna i EU:s riktlinjer för kvalitetssäkring avseende screening och diagnostik av bröstcancer. Det ska vara lätt att

Fel! Okänt namn på

komma till mammografi och en centralisering kan innebära långa resor och att man måste ta ledigt från arbetet. Det kan i sin tur innebära att kvinnor väljer bort mammografi på grund av inkomstbortfall och resekostnader.

Samma likvärdiga och fullgoda behandling oberoende av bostadsort

För oss är det självklart att man som patient ska få likvärdig vård oberoende av var man bor och var man får sin behandling. Men alltför ofta kommer larmrapporter om att bröstcancersjuka patienter i ett visst landsting nekas behandlingar och läkemedel av kostnadsskäl. Det är dags att ta ett samlat grepp om detta – och det måste ske på nationell nivå så att likställighetsprincipen i vården säkras. Vi behöver besked om att de nationella behandlingsriktlinjerna för bröstcancer inte får överprövas lokalt och att behandlingar som är godkända av Läkemedelsverket görs tillgängliga på samma sätt i hela landet. Bröstcancerpatienter måste också få information om rätten till en förnyad medicinsk bedömning, så kallad second opinion.

Skriftlig information om diagnosen och behandlingsplan samt rehabiliteringsplan

Att få ett cancerbesked är en chockartad och omskakande upplevelse. Det är väl känt att de flesta patienter blir oförmögna att ta till sig information och minnas vad som sagts. Som ett stöd för minnet och för information till anhöriga är det viktigt med skriftlig information. Resultaten av en medlemsenkät som Bröstcancerförningarnas Riksorganisation, BRO, genomförde under 2007 visade tydligt på det stora behovet av skriftlig information om diagnos och behandling. Alla patienter bör få en skriftlig behandlingsplan som även innehåller information om vilken rehabilitering patienten ska få efter avslutad behandling. Den skriftliga informationen skall ses som ett komplement till muntlig information. Det kan inte nog betonas hur viktig saklig och vederhäftig muntlig information är för att förebygga onödig oro hos patienten. För att underlätta återgången till ett fullgott liv efter operation och behandling för bröstcancer bör ett individuellt program upprättas som omfattar sjukgymnastik, fysisk träning och psykologisk bearbetning. Bröstrekonstruktion är en väsentlig del av rehabiliteringen. För dem som vill ha rekonstruktion skall den ske så snart det är medicinskt möjligt och inom ramen för sjukvårdsförsäkringen.

Stockholm den 21 oktober 2010

Ann-Christin Ahlberg (S)

Hans Olsson (S)

Phia Andersson (S)